

NØVN

Judith Olsen á Mirmansvegi 42 áttati ár sunnudagin 8. oktober

Ein friðsæl kvinna fer um áttati ára liðið næsta sunnudag. Ja, skyldkonan, tað vardi meg ikki, at tú vart komin so mikið til árs. Ja, teir farnu dagarnir hava sína søgu. Judith og Finn giftust 1958 og fingtu 3 deilig musisk, musikalsk børn – Elspu, Jákup og Annu, sum hava latið nógv av sínum listaligu tónleikagávum til samfelagið eins og foreldrini.

Slektin

Tað verður ov drúgt at fara undir at greiða frá allari ættini, men okkurt mugu vit nema við. Judith er dóttir Elsebeth Malenu, f. 1904, og Jacob Andreasen, Sjúrdá Jakku. Hann var sonur Sjúrdá við Gjógvará, sum var abbasonur Gamla Sjúrdá (1800-1887), sum var tvær ferðir giftur. Fyrra konan var úr Funningi, Kathrina Andreasdatter (1801 – 1839). Tey fingtu 4 børn. Seinna konan var Johanna Michelsdatter (1817-1855) og var av Kirkju. Tey fingtu 5 børn á lívi.

Andreas Sigvardsen (1831 – 1890) var við fyrstu giftu. Hann giftist við Onnu Sofíu Samuelsdatter úr Selvindi av Strondum. Hetta vóru foreldur Sjúrdá við Gjógvará (1868-1951) Mikkjál í Tarti (1874-1957) búsettist í Oyndarfirði, og Óla Kristian (1871-1930) búsettist á Hellunum.

Poli í Tarti, sáli, Oyndarfjarðar Poli í Leirvík, sonur Mikkjál og Kathrinu í Tarti, abbasystir, segði altíð, at tey vóru hálv systkinabørn. Hetta var tí, at langomma mín í Ansastovu, Ansa Kathrina, var dóttir gamla Sjúrdá í Fuglafirði við seinnu giftu. Abbi í Ansastovu, Daniel Jacob Anthoniussen, og teir 3 brøðurnir verða eisini hválv systkinabørn. Sostatt verða

mamma, sum var ættað úr Ansastovu, og Jacob Andreasen hálvir trímennigur. Er tað ikki vakurt? Og, lukka, Judith og Frits verða hálvir fermennigur! Hetta hava vit mangan tosað um í tí farna. Gud med os!

Stokkakvöld

Elsmalena og mamma vóru so stak væl. Hon plagdi at koma Norður á Bakka við stokkum saman við systirini Lenu, Rachael Malenu, f. 1906, hjá Steingrими. Ja, tað lá ein slík tign yvir hesum kvinnum, sum komu so friðsælur inn á gólvíð. Prátið fór ofta í gongd um familjuna og gamlar dagar. Mamma tænti hjá Beatu og Andras Samuelsen, tá ið hon var ung, og Steingrim var sonur teirra. Faðir, Theodor, sum var í uttanlandssigling í trý ár frá 1928 til 1931, hevur óivað møtt mammu, tá ið hann er heimafturkomin. Hans David Hansen á Støðini segði mær á einum sinni, at pápi og hann høvdu verið niðri í Grimsby (1936) við Atlantic og selt og komu aftur

um náttina. Kona Hans David, Kristianna, tænti niðri hjá Hans Jakku í Støðni tætt við sýslumanshúsinu. Teir fóru beinleiðis heim at vekja unnustur sínar á stummari nátt. Á tann romantikkur. Teir grýttu pensar upp í vindeyguni, har tær lógu og svóvu, fyri at vekja tær. Tær komu hjartkiptar í vindeygad, og tá ið tær sóu sjeikarnar hjá sær, brosaðu tær um alt andlitið. Ja, ja, tá kundi romantikkurin og kærleikans ylur sita í einum pens. Hans David og faðir vóru sannir sjógarpar.

Portvínið

Tá ið stokkarnir glintaðu og mamma borðreiddi við køku, sum var heimabakað og einum góðum dussi, fór hon undir væðingina uppi á loftinum eftir einari portvinsfløsku, sum næstan var hundrad ára gomul. Henda fløska, sum var vorðin til dýrdarvín, var satt at siga eisini vorðin til medisín til stokkakonur. Síggi tær fyri mær í bestustovu binda, hoyri glintið frá stokkunum, har lítlingur fær tað

stravið, peiggjar eitt sindur útfrá, tá ið portvinsglasið við tí svartu fótinum leitaði sær at varrakanti. Glintið frá stokkunum ljóðaði eitt sindur ljóðligari, og prátið legði seg á eina aðra syll. Stokkarnir maktadust, og stakkals stokkar fingtu eina hvíld. Tað fólksliga tók ræði á lötuni, har frásagnir og hendingar livdu í inn- og útsúgi.

Sangkórið og hornorkestrið

Ja, Judith, skyldkonan, nú fór eg kanska eitt sindur av leið. Tá ið eg sum ungur kom til Fuglafjarðar sum lærari, so var eg væl móttikin. Fuglafjarðar sangkór var ein aðalhyrnissteinur hjá mongum í bygðini, har lívið livdi á sanganna veingjum. Tú og Finnur vóru trúgv ímóti hesum kóri, har tit sungu við í meira enn fimmti ár. Hornorkestrið stóð eisini hjarta tykkara næst, har Jákup og Elspa høvdu nógvar góðar fragdarløtur í hesum orkestri saman við pápanum, Finni, sum spældi upp á “oyfonium”. Hann var so stak musikalskur. Sat í mong ár við síðuna av honum og spældi upp á fyrsta bariton, sum líkasum liggur ímillum althornini og euphonium. Gloymi aldri hansara løttu punkteringar, sum flugu út í loftið og endaðu í hjarta Judithsar. Tá var mangt og mikið, sum endaði á grønum vølli.

Herluf Berthelsen segði mangan: “Vit hittast á grønum vølli!” Hann var ein sera góður kórleiðari og sangari. Hann segði: “ Vit syngja, tí okkum dámar at syngja!” Judith og Finn og mong við teimum komu altarskrýdd til sangvenjingar. Jakku og Diana komu av Høvdanum, hon í alføgrum búna við einari fagrari tasku, hann í einum vøkrum, grønlíggum jakka og dimm-

grønum slípsi. Tað var langt at ganga, tey búðu Norðuri á Høvda; men sangurin lá í teirra sinni. Ja, lukka, eg má nevna Juttu og Pól Jakku, eletrikkaran, sum búðu næst við skúlan. Tey komu eisini altarskrýdd til venjingarnar, somuleiðis Odfriður og Kathrin. Ikki at gloyma Petur Bjarnastein. Tá ið eg fór at syngja við hesum kóri, so kom eg at sita ímillum Jakku á Høvdanum, Poul Jakku eletrikaran, Petur Bjarnastein, Odfriða og Finni. Ongantið mín livandi dag havi eg sitið ímillum so musikalskar basssangarar. Hetta var í seksti -, sjeyti- og áttati árunum. Teir lærdu alt uttanat beinanvegin.

Endi

Nú er tað Judith, skyldkonan, sum fyllir áttati ár. Hon hevur verið góð við okkara lítla, fitta samfelag. Verið trúfastur sangari, kirkjugangari, havt sundagskúla, lesur enn fyri teimum uppi í Vesturstovu og setir seg á sína føstu brík í kirkjun, tá ið høvi byðst. Hon og Finn høvdu sína jøvnu gongd niðri í Ribarhúsi, har tey vóru við til at stápla hetta “slott” upp á beinini, tóku eina hond í dagliga, og Finnur hevði sínar listakendu brosjur úr beini liggjandi til sølu. Abba - og ommubørnini hava notið manga góða løtu undir bitunum við Mirmansveg.

Sjúka hevur nívt Judith tey seinastu árin, men frítt mót er hálvur teringur. Hon fer javnan ein túr gjøgnum bygðina og stökkur inn á gólvíð hjá sínum vinkonum, t. d. Mathildu systir og Kathrin. Takk fyri manga góða løtu í tí farna og hjartaliga til lukku á áttati ára føðingardegnum!

Frits

Stríðsmanninum Kára Petersen til minnis

Mikudagin 21. oktobur andaðist Kári Petersen í Havn 82 ára gamal. Heilsan bilaði honum, og leingi høvdu eyguni svikið hjá manninum, sum var fotografur. Mangan leitaði hann sær læknahjálp heima og niðri, meðan enn breytst í honum vreiðin ímóti órætti og tørvi teirra veikaru í samfelagnum. Bersøgin var hann, og hann vandaði sær ikki altíð um orðini. Kári varð hoyrdur, har hann legði uppi.

Í sjúkraørindum í Keypmannahavn gisti Kári ofta á Sjúklingahotellinum Tórshavn, har hann sá, at hóast hotellið var kærkomið hjá fólki í sjúkraørindum, so stóð teimum ov lítið í boði at taka sær til, meðan tey bíðaðu har í dagar og vikur eftir viðgerð ella svari frá sjúkrahúsi. Stúrandi, mótleys og við heimlongsli var so skjótt til at keðast. Okkurt mátti gerast!

Tað brast fyri nev, tá ið Verkamannafylkingin, flokkurin, sum kom á Løgting í 1994, men ikki aftur í 1998, á heysti 2001 avgjórði, at lata sínar ognir til vælgerandi endamál. Tá var væl

arbeitt, so úrslitið varð, at peningurin varð latin Sjúklingahotellinum til frama. Ein Trivnaðargrunnur varð stovnstur við hesum stovnsfænum, og Kári gjørdist hin eldhugaði nevndarformaðurin. Grunnurin hevði til uppgávu at umsita peningin og at útvega meira til sama endamálið. Eisini varð ein trivnaðarnevnd skipað í Keypmannahavn, sum skuldi taka sær av tiltøkum á hotellinum. Tá var heppið, at Niels Jacob Nielsen úr Runavík, sum var fúsar til verka, gjørdist formaður í henni.

Semja var um at fáa ein buss og sjálvboðnar førarar, sum regluliga kundu fara túrar við sjúklingum og avvarðandi. Tað var kortini tógvið stríð at finna ein brúktan buss, sum ráð vóru til, og sum var hóskiligur. Formaðurin í Trivnaðarnevndini loysti hetta til fulnar, og bussurin, sum kallaðist Sóljan, kom um árs-

skiftið 2003/2004. Sjálvboðin koyrdu henda 9 persóna bussin og fóru víða hvar við búfólki tey næstu árin. Samstundis stríddust báðar nevndirnar við at finna stev og gott samstarv, tí peningur skuldi eisini bæði til rakstur og um fá ár at fáa ein betri buss. Kári var slóðbrótarin, og hann hevði sítt serliga stev. Tað kravdi sítt hjá nevndunum at finna rætta stevið, men framá gekk og spakuliga nærkaðist dagurin, tá ið gamla Sóljan, sum nú var um 18 ár, at enda varð seld í 2014 og ein góður, brúktur bussur til 13 persónar keyptur. Uttan grunnin og eldhugað fólk, sum útvegaðu grunninum pening ella leitaðu eftir góðum bussloysnum, hevði hetta ikki borið til.

Nýggja Sóljan er eitt virðiligt minnið um Kára Petersen, sum fyri fáum árum síðani læt formanssessin til Sólbjørn Thomsen í Havn. Eis-

ini hevði Trivnaðarnevndin í 2011 fingið nýggjan formann, tá ið Niels Jacob flutti heimaftur, og Heðin Kjelnæs úr Klaksvík tók við eftir hann. Sóljan og tær báðar nevndirnar í góðari samvinnu til frama fyri Sjúklingahotellið eru vorðin, ið stendur eftir slóðbrótaran og stríðsmannin Kára Petersen, sum hóast heilsan bilaði honum, ongan tíð legði rættiliga frá sær. Vit hittu hann viðhvørt hesi síðstu árin á Sjúklingahotellinum og fingtu eitt prát um tann góða bussin. Stríðsmaðurin var viknaður og blindur, men Jenny, kona hansara, fylgdi honum trúliga og var um hann. Tey bæði eiga mikla takk fyri arbeiðið. Friður veri við minni hansara.

Við samkenslu vegna Trivnaðargrunnurin og Trivnaðarnevndina
Martin Fjallstein